

1.Sygn. akt II K 115/21

1.2.WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Dorota Scott - Sienkiel

Protokolant: st. sekr. sąd. Rafał Banaszewski

w obecności Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Bartoszycach Anny Arasimowicz

po rozpoznaniu w dniu 28.10.2021r., 29.12.2021r. na rozprawie

sprawy

S. A.

s. W. i E. z d. Z.

urodzonego (...) w B.

oskarżonego o to, że:

1. w dniu 19 listopada 2019r. w K., gm. B., woj. (...) - (...) przywłaszczył powierzoną mu rzecz ruchomą w postaci kosiarki dyskowej tylnej S. model (...) o nr seryjnym (...) o wartości ofertowej 35.670,00 zł poprzez jej sprzedaż nieustalonej osobie i odmowę zwrotu pożyczkodawcy, działając na szkodę (...) S.A. z siedzibą w P.,

tj. o przestępstwo z art. 284§2 k.k.

2. w dniu 22 kwietnia 2020r. w K., gm. B., woj. (...) - (...) przywłaszczył powierzoną mu rzecz ruchomą w postaci ciągnika rolniczego (...) (...) nr seryjny (...), nr rej. (...) o wartości ofertowej 250.000 zł netto poprzez jego sprzedaż i odmowę zwrotu pożyczkodawcy, działając na szkodę (...) S.A. we W.

tj. o przestępstwo z art. 284§2 k.k.

ORZEKA:

I. Uznając, że wina i społeczna szkodliwość czynu opisanego w pkt 1 aktu oskarżenia nie są znaczne i jednocześnie przyjmując, że oskarżony czynu dopuścił się w bliżej nieustalonym dniu w okresie od kwietnia do maja 2020r., na podstawie art. 66§1 i 2 k.k., art. 67§1 k.k. postępowanie karne wobec **S. A.** warunkowo umarza na okres próby 2 (dwa) lat.

II. Na podstawie art. 67§3 k.k. nakłada na oskarżonego obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) S.A. z siedzibą w P. kwoty 35.670,00 (trzydzieści pięć tysięcy sześćset siedemdziesiąt 00/100) złotych.

III. Oskarżonego **S. A.** uniewinnia od popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt 2 aktu oskarżenia.

IV. Zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

Formularz UK 1	Sygnatura akt	IIK 115/21	
Jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku dotyczy tylko niektórych czynów lub niektórych oskarżonych, sąd może ograniczyć uzasadnienie do części wyroku objętych wnioskiem. Jeżeli wyrok został wydany w trybie art. 343, art. 343a lub art. 387 k.p.k. albo jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku obejmuje jedynie rozstrzygnięcie o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu, sąd może ograniczyć uzasadnienie do informacji zawartych w częściach 3–8 formularza.			
1. USTALENIE FAKTÓW			
1.1. Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.1.1.	S. A.	w bliżej nieustalonym dniu w okresie od kwietnia do maja 2020r. w K., gm. B., woj. (...)- (...) przywłaszczył powierzoną mu rzecz ruchomą w postaci kosiarki dyskowej tylnej S. model (...) o nr seryjnym (...) o wartości ofertowej	

		35.670,00 zł poprzez jej sprzedaż nieustalonej osobie i odmowę zwrotu pożyczkodawcy, działając na szkodę (...) S.A. z siedzibą w P., tj. czyn z art. 284§2 k.k.	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione	Dowód	Numer karty	
S. A. prowadził gospodarstwo rolnohodowlane w miejscowości (...) gm. B.. W dniu 8 maja 2018r. oskarżony zawarł z (...) (obecnie (...) SA z/s w P.) umowę pożyczki nr (...) na zakup kosiarki dyskowej tylnej produkcji (...), M. (...) wartości 35.670 zł. Prawnym zabezpieczeniem wierzytelności pożyczkodawcy były: cesja prawa z tytułu ubezpieczenia kosiarki dyskowej oraz umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie tejże kosiarki. Oskarżony został upoważniony przez pożyczkodawcę do używania kosiarki na zasadach określonych w umowie przewłaszczenia całkowitego w okresie obowiązywania umowy przewłaszczenia przedmiotu finansowanego. Na mocy umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie całkowite z dnia 8 maja 2018r. S. A. przeniósł własność	umowa pożyczki	5-9	

kosiarki dyskontowej pod warunkiem rozwiązującym na pożyczkodawcę. Przeniesienie własności przedmiotu przewłaszczenia na zabezpieczenie polegało na tym, że od dnia zawarcia umowy, właścicielem przedmiotu przewłaszczenia stał się (...) SA.

Oskarżony spłacał pożyczkę do listopada 2019r., po czym zaprzestał uiszczania rat. W tym czasie S. A. popadł w kłopoty finansowe. Kilka lat wcześniej nastawił się na produkcję mleka, zainwestował z stado krów mlecznych, zbudował oborę, kupił dojarke i inny sprzęt potrzebny w gospodarstwie. Na początku gospodarstwo prosperowało dobrze, lecz sytuacja uległa zmianie w 2018r. kiedy ceny mleka spadły o połowę, padło 10 krów. Oskarżony próbował ratować sytuację finansową konsolidacją kredytów, zmianą terminów spłat rat kredytów, jednak nie uzyskał zgody banków na swoje wnioski, gdyż nie posiadał zdolności kredytowej. Dodatkowo doszła do tego zmiana warunków spłaty jednego z kredytów, zamiast odsetek oskarżony musiał płacić co miesiąc 4.500 zł. By zaspokoić wierzycieli zaczął wyprzedawać różne rzeczy. Za wszelką cenę

dążył do utrzymania produkcji, musiał nakarmić zwierzęta, kupić paszę, nawozy, folie do balotów. W tym czasie ciągnik, który posiadał, uległ awarii, zepsuła się pompa hydrauliczna, której naprawa kosztowałaby kilkadziesiąt tysięcy złotych. Wiosną 2020r. oskarżony został zmuszony do sprzedaży krów. W miesiącach kwiecień- maj 2020r. sprzedał handlarzowi krów także kosiarkę dyskową. Do problemów finansowych dołożyła się choroba żony i syna. E. A. musiała przejść operację kręgosłupa oraz operację usunięcia macicy. Nie mogła pomagać mężowi przy pracy w gospodarstwie, potrzebowała opieki. U syna z kolei zdiagnozowano cukrzycę, doszły z tego powodu wydatki na leczenie. Po likwidacji gospodarstwa, S. A. wyjechał do pracy za granicę by zarabiać na spłatę długów, lecz sytuacja związana z pandemią pokrzyżowała mu plany. W kwietniu 2021r. oskarżony ogłosił upadłość.

Pierwsze postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte przez jednego z jego licznych wierzycieli na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 3.10.2019r. sygn.

akt V GNC 3231/19. Później tych postępowań egzekucyjnych przybyło (w 2021r. Komornik Sądowy przy SR w Bartoszycach prowadził takich postępowań 7).

(...) SA z/s w P. w dniu 15 czerwca 2020r. skierował sprawę do firmy windykacyjnej (...) Sp. z o.o. Z jej ramienia z oskarżonym kontaktował się R. A.. Rozmawiał z nim osobiście w miejscu zamieszkania. S. A. zobowiązywał się do spłaty zaległych rat, jednak nie wywiązał się z tych deklaracji.

Pismem z dnia 28 października 2020r. pożyczkodawca w związku z nieuregulowaniem przez oskarżonego należności z tytułu pożyczki rozwiązał w trybie natychmiastowym umowę pożyczki z jednoczesnym postawieniem całej niespłaconej kwoty pożyczki w stan natychmiastowej wymagalności.

Rozwiązanie umowy pożyczki nastąpiło w dniu 19 listopada 2020r. kiedy to oskarżony pokwitował odbiór pisma. Na dzień 28 października 2020r. kwota niespłaconej z tytułu umowy pożyczki należności wynosiła 27.595,88 zł, w tym odsetki 8,88 zł (do dnia 26 marca 2021r. zaległość wzrosła do 27.612,12 zł). S. A. został wezwany

do wydania kosiarki dyskowej.			
rozwiązanie umowy pożyczki	15		
wezwanie do wydania	14		
raport terminowości, wyciąg bankowy, informacja o zaległości z tytułu umowy pożyczki	18, 25-33, 101		
zeznania R. A.	36-37, 311v		
faktura nr (...)	70		
zaświadczenia o dokonanych wpłatach w postępowaniach egzekucyjnych	106-112		
wyjaśnienia oskarżonego	310v-311		
zeznania E. A.	312		
umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie	321-322		
Kilka lat wcześniej, dokładnie w dniu 29 lipca 2014r. oskarżony zawarł umowę pożyczki nr (...) z (...) SA z/s we W. na zakup ciągnika rolniczego CASE/ (...) (...)/rok prod. 2013 wartości 307.50 zł brutto. Spłata pożyczki miała nastąpić w półrocznych ratach do 20 lipca 2023r. Na zabezpieczenie spłaty pożyczki ustanowione zostały zabezpieczenia w postaci: umowy przewłaszczenia pod	umowa pożyczki z aneksem	168-171	

warunkiem zawieszającym, weksła in blanco z wystawienia pożyczkobiorcy wraz z deklaracją wekslową, zastawu rejestrowego oraz ubezpieczenia przedmiotu na rzecz (...).

Na mocy umowy o ustanowienie zastawu rejestrowego S. A. obciążył ciągnik prawem zastawu rejestrowego. W umowie tej złożył oświadczenie, że przedmiot zastawu jest jego wyłączną własnością i znajduje się w jego posiadaniu (§3 ust. 1 umowy), jednocześnie zobowiązał się, że bez pisemnej zgody zastawnika przed pełnym i nieodwołalnym zaspokojeniem zabezpieczonej wierzytelności zastawnika nie sprzeda przedmiotu zastawu (§3 ust. 7). Zgodnie z zapisami umowy, sprzedaż przedmiotu zastawu przed wygaśnięciem zastawu rejestrowego miała skutkować żądaniem natychmiastowego zaspokojenia wierzytelności zabezpieczonej zastawem (§6 ust. 2). Zastawnik mógł dochodzić zaspokojenia zabezpieczonej wierzytelności m.in. przez przejęcie przedmiotu zastawu na własność (§9 ust. 2 lit.a, ust. 5). Przejęcie własności przedmiotu zastawu przez zastawnika

miało nastąpić w dniu, w którym zastawnik złoży zastawcy oświadczenie o jego przejęciu. Takiego oświadczenia pożyczkodawca nigdy nie złożył. Postanowieniem z dnia 24 listopada 2014r. Sąd Rejonowy w Białymstoku wpisał ciągnik rolniczy do rejestru zastawów.

W obliczu problemów finansowych, S. A. w dniu 19 lutego 2020r. sprzedał ciągnik swojej teściowej S. Z. za kwotę 50.000 zł. W dniu sprzedaży pojazd posiadał uszkodzony silnik. Oskarżony chciał w ten sposób uniknąć zajęcia pojazdu przez komornika. Umowa została sporządzona na teściową, gdyż na początku oskarżony nie mógł znaleźć kupca. S. A. jeszcze wtedy planował kupno mniejszego ciągnika, który był mu niezbędny do prowadzenia gospodarstwa rolnego, lecz ostatecznie pieniądze zostały przeznaczone na spłatę zobowiązań.

W dniu 14 marca 2020r. S. Z. sprzedała ciągnik A. K. za kwotę 60.000 zł.

Oskarżony uiszczał raty pożyczki do lipca 2019r. Raty 11, której termin płatności został określony na 20 stycznia 2020r. już nie zapłacił. Z tego powodu pismem z dnia 22 kwietnia 2020r. (...) rozwiązał

<p>umowę pożyczki bez wypowiedzenia i wezwał oskarżonego do zapłaty kwoty 194.474,47 zł. Pismo oskarżony odebrał 28 kwietnia 2020r. Na dzień 1 grudnia 2021r. zadłużenie urosło do kwoty 235.558,59 zł.</p> <p>Pożyczkodawca w lipcu 2020r. skierował sprawę do firmy windykacyjnej (...) Sp. z o.o. Z jej ramienia z oskarżonym kontaktował się również R. A.. Rozmawiał z nim osobiście w miejscu zamieszkania. S. A. zobowiązywał się do spłaty zaległych rat, jednak nie wywiązał się z tych deklaracji.</p>			
faktura	177		
umowa o ustanowienie zastawu rejestrowego	180-181		
postanowienie i zaświadczenie	184, 185		
wypowiedzenie	186		
raport końcowy	197-200		
zeznania R. A.	212-215, 311v		
zeznania S. Z.	246-247, 312		
umowa kupna-sprzedaży	253, 262		
wyjaśnienia oskarżonego	310v-311		
zeznania E. A.	312		

pismo wierzyciela	324-325		
1.2. Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.2.1.	S. A.	w dniu 22 kwietnia 2020r. w K., gm. B., woj. (...) - (...) przywłaszczył powierzoną mu rzecz ruchomą w postaci ciągnika rolniczego (...) (...) nr seryjny (...), nr rej. (...) o wartości ofertowej 250.000 zł netto poprzez jego sprzedaż i odmowę zwrotu pożyczkodawcy, działając na szkodę (...) S.A. we W., tj. czyn z 284§2 k.k.	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za nieudowodnione	Dowód	Numer karty	
Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił na przyjęcie, że oskarżony przywłaszczył powierzoną mu cudzą rzecz ruchomą.			
2. OCena DOWÓDÓW			
2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			

Lp. faktu z pkt 1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
<p>2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>			
Lp. faktu z pkt 1.1 albo 1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
		<p>Wszystkie dowody wymienione w części 1.1 formularza są wiarygodne, gdyż stanowią spójną całość wzajemnie się uzupełniając. Dokumenty nie były kwestionowane. W ich oparciu można odtworzyć warunki udzielenia pożyczek. Oskarżony przyznał się do sprzedaży kosiarki dyskowej i ciągnika, szczegółowo wyjaśnił okoliczności i powody transakcji. Zeznania świadków korelują z wyjaśnieniami oskarżonego.</p>	
<p>3. PODSTAWA PRAWNA WYROKU</p>			
	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Oskarżony	
#	3.1. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia	I	S. A.

	postępowania zgodna z zarzutem		
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
<p>Zachowanie się sprawcy przestępstwa określonego w art. 284 § 1 k.k. polega na przywłaszczeniu cudzej rzeczy ruchomej lub cudzego prawa majątkowego. Według wypracowanego w doktrynie i orzecznictwie stanowiska przez przywłaszczenie powszechnie rozumie się rozporządzenie jak swoją własnością cudzą rzeczą ruchomą lub cudzym prawem majątkowym, z wykluczeniem osoby uprawnionej (por. W. Świda (w:) I. Andrejew, W. Świda, W. Wolter, Kodeks karny..., s. 614; O. Górniok (w:) System Prawa Karnego..., t. 4, s. 409). Istotą przywłaszczenia jest zatem zewnętrzne zachowanie się sprawcy - określane powszechnie jako rozporządzenie rzeczą ruchomą przez włączenie jej do swojego majątku albo wykonywanie w inny sposób w stosunku do rzeczy ruchomej uprawnień właścicielskich (por. A. Marek., T. Oczkowski, Przywłaszczenie..., 2015, s. 103). Kwalifikowanym typem przywłaszczenia jest sprzeniewierzenie, określone w § 2. Polega ono na przywłaszczeniu</p>			

<p>rzeczy powierzonej sprawcy. S. A. podpisując umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie kosiarki dyskowej, zgodził się z jej postanowieniami, że od dnia zawarcia umowy, właścicielem przedmiotu przewłaszczenia stał się pożyczkodawca. Zatem rozporządzenie maszyną rolniczą poprzez jej sprzedaż dokonane przez oskarżonego stanowiło realizację znamienia sprzeniewierzenia z art. 284 § 2 k.k.</p>			
#	<p>3.2. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania niezgodna z zarzutem</p>		
<p>Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej</p>			
#	<p>3.3. Warunkowe umorzenie postępowania</p>	<p>I</p>	<p>S. A.</p>
<p>Zwięźle wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięźle o powodach warunkowego umorzenia postępowania</p>			
<p>Uznając, że wina i społeczna szkodliwość czynu, którego dopuścił się S. A. nie są znaczne, mając jednocześnie na uwadze, że oskarżony nie był dotychczas karany (karta karna - k. 330), zaś jego dotychczasowy sposób</p>			

życia i warunki osobiste uzasadniają przekonanie, że będzie w przyszłości przestrzegał porządku prawnego, Sąd na zasadzie art. 66 § 1 i 2 k.k., art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył prowadzone w sprawie niniejszej postępowanie karne. Na ocenę stopnia społecznej szkodliwości wpływają okoliczności wymienione w art. 115 § 2 k.k. i są to okoliczności przedmiotowe (do nich należą: rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiar grożącej lub wyrządzonej szkody, sposób i okoliczności działania, waga naruszonych obowiązków) oraz podmiotowe (tj. postać zamiaru, motywacja), jednakże wszystkie związane są z czynem sprawcy. Motywacja i postać zamiaru, mają również wpływ na stopień winy.

Za wnioskiem, że wina i społeczna szkodliwość czynu, którego dopuścił się S. A. nie są znaczne przemawiają okoliczności popełnienia przez niego przestępstwa. S. A. sprzedając kosiarkę dyskową działał nie z zamiarem wzbogacenia, lecz zamierzał utrzymać ciągłość produkcji gospodarstwa. Do tego potrzebne były mu pieniądze z jednej strony na bieżące wydatki, z drugiej na spłatę zobowiązań. Na skutek zmieniających się

warunków rynkowych, opłacalność produkcji mlecznej spadła a oskarżony nie zdążył na czas zareagować i wdrożyć planu, który zapobiegłby upadłości. Do problemów finansowych dołączyły się problemy zdrowotne żony i syna oskarżonego. Gospodarstwo było jedynym źródłem utrzymania rodziny oskarżonego, stąd próbował za wszelką cenę nie doprowadzić do jego utraty. Sprzedając kosiarkę jeszcze liczył na to, że uda mu się zaspokoić wierzycieli. Zatem popełnieniu przestępstwa przez oskarżonego towarzyszyła motywacja uzasadniająca ocenę, że stopień winy i społecznej szkodliwości czynu nie są znaczne. Dodatkowo należy zaznaczyć, że pokrzywdzonym jest podmiot profesjonalny, który zawodowo zajmuje się udzielaniem pożyczek, zatem zapłata przez oskarżonego odszkodowania w pełni zrekompensuje szkodę, jaką poniósł na skutek przestępstwa. Z tego względu Sąd zobowiązał oskarżonego do zapłaty na rzecz (...) SA z/s w P. kwoty stanowiącej równowartość przywłaszczonego przedmiotu, czyli kwoty 35.670 zł.

W ocenie Sądu okres próby 2 lat będzie wystarczający

dla osiągnięcia wobec sprawy celów wychowawczych i prewencyjnych, tym samym zapobiegnie powrotowi oskarżonego do przestępstwa.			
#	3.4. Umorzenie postępowania		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach umorzenia postępowania			
#	3.5. Uniewinnienie	II	S. A.
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach uniewinnienia			
W związku z tym, że zachowanie się sprawcy przestępstwa określonego w art. 284 § 2 k.k. polega na przywłaszczeniu powierzonej mu cudzej rzeczy ruchomej, oskarżony S. A. sprzedając ciągnik, którego był wyłącznym właścicielem, swoim zachowaniem nie mógł wyczerpać znamion tegoż przestępstwa. Sprzedaż ciągnika bez zgody pożyczkodawcy rodziła jedynie skutki obligacyjne ściśle określone treścią umowy pożyczki i o ustanowieniu zastawu rejestrowego.			
4. KARY, Środki Karne, PRzepadek,			

Środki Kompensacyjne i środki związane z poddaniem sprawcy próbie			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
S. A.	1	1	
5. Inne ROZSTRZYGNIECIA ZAwarte w WYROKU			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
6. inne zagadnienia			
W tym miejscu sąd może odnieść się do innych kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a niewyjaśnionych w innych częściach uzasadnienia, w tym do wyjaśnienia, dlaczego nie zastosował określonej instytucji prawa karnego, zwłaszcza w przypadku wnioskowania orzeczenia takiej instytucji przez stronę			
7. KOszty procesu			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		

IV	Sąd na podstawie art. 624§1 kpk zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, mając na uwadze jego ciężką sytuację majątkową.	
7. Podpis		